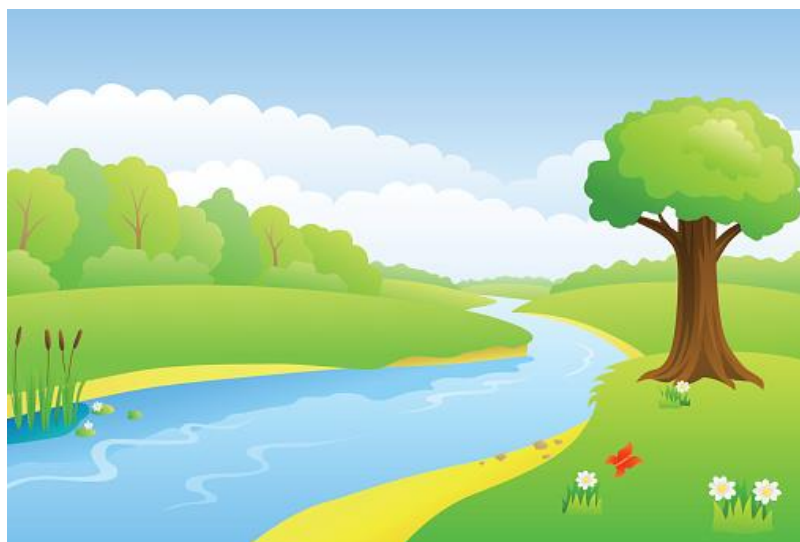

ZÁKLADNÍ ŠKOLA A MATEŘSKÁ ŠKOLA DĚČÍN XXVII, KOSMONAUTŮ 177,
PŘÍSPĚVKOVÁ ORGANIZACE

„Co vypráví řeka“

Školní vzdělávací program
pro předškolní vzdělávání

Platnost a účinnost dokumentu od 1. 9. 2015 – zpracováno podle RVP PV.

Č.j.: ZŠaMŠ/DK/01092005/3-15

razítko školy

podpis ředitelky

OBSAH

1 Představení školy	2
1.1 Identifikační údaje.....	2
1.2 Obecná charakteristika školy	Chyba! Záložka není definována.
2 Podmínky vzdělávání	4
2.1. Věcné podmínky.....	4
2.2 Životospráva.....	5
2.3 Psychosociální podmínky	6
2.4. Organizace.....	6
2.5 Řízení mateřské školy	10
2.6 Personální a pedagogické zajištění	10
2.7 Spoluúčast rodičů.....	11
3 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí mimořádně nadaných a dětí mladších tří let	12
3.1 Vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami.....	12
3.2 Vzdělávání nadaných dětí	12
3.3 Vzdělávání dětí od dvou do tří let	12
4 Charakteristika školního vzdělávacího programu	15
5 Vzdělávací obsah	16
5.1 Vzdělávací oblasti.....	16
5.2 Klíčové kompetence	17
5.3 Rámcové cíle	20
5.4 Hlavní cíle školy	21
5.5 Integrované bloky a jejich rozpracování	21
5.6 Třídní vzdělávací program	42
6 Evaluační systém	44
7 Doplnující programy	50
7.1. Program pro zdraví.....	50
7.2 Program dopravní výchovy	51
7.3 Program ochrany dětí před sociálně patologickými jevy	53
7.4 Environmentální program	56

1 Představení školy

1.1 Identifikační údaje

Předkladatel:

**Základní škola a Mateřská škola Děčín XXVII,
Kosmonautů 177, příspěvková organizace**

REDIZO: 600076059

IZO: 102053421

IČO: 72744367

Adresa: Děčín XXVII - Březiny, Kosmonautů 178, 405 02

Kontakty:

Telefon: 775 856 974, 778 545 412, 731495233 - ředitelka

e-mail : msbreziny@seznam.cz, reditelka@zsbreziny.cz

web: <http://mskosmonautubreziny.webnode.cz>

Ředitelka: Mgr. Věra Floriánová

Zástupkyně ředitelky pro MŠ: Nad'a Fleischerová

Zpracoval: pedagogický sbor Mateřské školy Kosmonautů

Zřizovatel:

Statutární město Děčín

Magistrát statutárního města Děčína

Mírové náměstí 1175/5, 405 38 Děčín IV

Mateřská škola Kosmonautů se nachází v okrajové části města Děčína. Její budova je umístěna v Sídlišti Březiny a společně se Základní školou tvoří jeden školský komplex. Škola je v provozu od roku 1987 s kapacitou 81 předškolních dětí. Od 1. ledna 2003 byla sloučena Mateřské škola a Základní škola v jeden právní subjekt.

Je umístěna v budově panelového typu s přízemím a jedním patrem. V budově se nachází tři třídy, dvě v přízemí a jedna v horní části patra. Jedna ze tříd je rozdělena příčkou na dvě části, v jedné části je třída se stolečky a ve druhé části se nachází herna a cvičebna. Ostatní dvě třídy nejsou odděleny příčkou, ale v jedné polovině je třída se stolečky a ve druhé pak herna, kde je zároveň i prostor ke cvičení a k polednímu odpočinku. Před vstupem do třídy jsou šatní prostory pro rodiče a děti a v uzavřených malých prostorech se nachází šatny a WC pro učitelky. Ke třídám patří také nové koupelny a sociální zařízení pro děti a v zadní části tříd malý kabinet pro učitelky. Ve spojovací chodbě se nachází kancelář zástupkyně ředitelky školy, kancelář vedoucí stravování, kuchyň a prostor pro uskladnění potravin, zázemí pro uklízečky, prádelna, sklady a kabinet pro paní učitelky.

Ze vstupní strany budovy se nachází silnice a parkoviště a z druhé strany budovy školní zahrada, která je obklopená zelení a sousedí se zahradou ZŠ. Na zahradě je několik málo hracích prvků, pískoviště a zahradní učebna, sloužící k dopoledním činnostem a ke kulturním akcím pořádané mateřskou školou.

MŠ je mimo hlavní komunikaci, což je z hlediska bezpečnosti přínosné pro děti docházející do MŠ a ZŠ. Do této okrajové části je dobrá dopravní dostupnost, kterou zajišťuje dopravní podnik města Děčína. Rodiče své děti také dopravují do MŠ osobními automobily, pokud nebydlí v těsné blízkosti školy.

V okolí mateřské školy jsou louky, lesy, řeka Ploučnice a cyklostezka vedoucí podél řeky, a také zemědělská škola Libverda, kterou často navštěvujeme. To vše nám nabízí velké využití pro vzdělávání dětí.

Ke sportovním aktivitám využíváme sportovní hřiště a tělocvičnu základní školy a častým cílem našich návštěv je DDM v Březinách, který nám nabízí mnoho pestrých akcí.

2 Podmínky vzdělávání

MŠ poskytuje předškolní vzdělávání pro děti od 2 do 7 let. V MŠ jsou tři třídy - dvě třídy jsou heterogenní a jedna třída předškolní. Ve dvou třídách je maximální počet 28 dětí na třídu, v jedné 25 dětí. Provoz zajišťuje 6 učitelek, 6 provozních zaměstnanců, z toho jeden školník, který pracuje i pro ZŠ a jedna pracovnice na pozici vedoucí stravování, která má ještě poloviční úvazek v ZŠ.

Děti jsou do MŠ přijímány dle stanovených kritérií, a to zpravidla od tří let věku, nastupují však i děti mladší tří roků, které částečně zvládají hygienické návyky a sebeobsluhu. Naše MŠ spolupracuje se ZŠ Kosmonautů, kam také většina dětí z naší mateřské školy odchází do 1. ročníku ZŠ.

2.1. Věcné podmínky

MŠ má dostatečné prostory a prostorové uspořádání, které vyhovuje vzdělávání předškolních dětí a také hygienickým požadavkům dle vyhlášky MZ č. 410/2005 o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení.

Vnitřní vybavení

Vybavení ve třídách se upravuje a obnovuje dle hygienických potřeb. Židličky a stolečky jsou rozdílné, dle výšky a věku dítěte, nábytek je barevný a uspořádán tak, aby neohrožoval bezpečnost dětí, mají dostatek tělocvičného nářadí, který se obměňuje dle prostor v herně. Jsou vybudovány nové umývárny a toalety, které jsou barevně laděné a prostorově uspořádané tak, aby odpovídaly bezpečnostním a hygienickým požadavkům. Lehátka na spaní jsou nová, barevná z velmi kvalitního materiálu, vyhovující hygienickým normám.

Děti mají k dispozici dostatek hraček, stolní hry, polytechnické stavebnice a didaktické pomůcky, které se doplňují dle potřeb. V předškolní třídě je instalována interaktivní tabule, internetové připojení a PC je součástí každé třídy. Dostupné pro děti jsou malé knihovničky, kadeřnické koutky, kuchyňky, dílnička s nářadím, výtvarné stolečky a plochy k výstavám dětských prací. Šatny jsou opatřeny také barevnými skříňkami a panely, které jsou určeny k výstavě různých výtvarných a pracovních činností dětí.

Venkovní vybavení

K budově MŠ patří také zahrada, která se postupně rekonstruuje dle finančních prostředků. Děti zde mají k dispozici dvě pískoviště, věžičku s houpačkami, skluzavkou a prolézačkou, dále kládovou a pružinovou houpačkou. K dispozici mají také zahradní altán vybavený novými stolečky a židličkami, kde mohou děti pracovat a v prostoru zahrady jsou plastové lavičky k odpočinku. Děti mají k dispozici WC a umývárnu přímo ze zahrady a také dostatek hraček na pískoviště, vozíky, plastové zahradní domečky a míče ke hrám na zatravněné a pravidelně udržované ploše. K budově patří menší terasy, kam mohou děti vycházet ze spodních tříd, a které využívají ke cvičení a malování křídami. Zahrada je pro pobyt dětí velmi bezpečná, oplocená a obklopená zelení. V letním období mají děti k dispozici velké slunečníky, a také stromy dětem poskytují dostatek stínu. Zahrada je pravidelně udržována.

2.2 Životospráva

Dětem je poskytována plnohodnotná strava dle platných předpisů. Jídelníček je sestavován tak, aby strava byla pestrá. Děti mají každý den k dispozici velké množství ovoce a zeleniny a mohou si vybrat, co jim chutná. Jídelníček je pravidelně konzultován s vedoucí stravování a kontrolován zástupkyní MŠ a ředitelkou školy.

Děti nejsou nuceny do jídla, ale paní učitelky je vedou k tomu, aby alespoň ochutnaly. Je pravidelně dodržován pitný režim v podobě čisté vody, mineralizované vody a také různých bylinkových nebo ovocných čajů, které se obměňují. K dispozici jsou malé dětské samoobslužné nádoby na vodu a barevné konvičky na čaj, ze kterých si děti nalévají do svých hrnečků. Pokud děti málo pijí, paní učitelky dohlíží, aby byl pitný režim pravidelně dodržován. Při stolování zařazujeme sebeobsluhu, děti si nalévají pití, přidávají si dle potřeb. Tyto činnosti jsou individuální dle věkového složení ve třídách.

Dětem je nabízen dostatek pohybových aktivit ve třídách, na zahradě, na vycházkách a sportovních akcích. Je však dodržován i odpočinek a je přihlíženo k individuálním zvláštnostem a potřebám dětí. V letním období, dle počasí, zařazujeme delší pobyt venku. Pokud je špatná kvalita ovzduší, je k tomu vždy přihlíženo.

Rodiče zpravidla přivádí děti do MŠ do 8 hodiny ráno, ale pokud je potřeba, rádi vyhovíme i pozdějším příchodům. Odpočinek je přizpůsoben dětem dle jejich potřeb. Ke

spánku děti nejsou nuceny, pouze odpočívají na lůžku a hrají si se svou oblíbenou plyšovou hračkou, kterou si přináší z domova.

2.3 Psychosociální podmínky

Nově příchozí děti mají dostatek času na adaptaci v novém prostředí a na zvládnutí situace odloučení od své rodiny. Po dohodě s rodiči je pro začátek pobytu nabídnut kratší časový úsek s postupným prodlužováním. Jsou respektovány potřeby dětí a učitelé přistupují k dětem citlivě a nenásilně. Dáváme dětem možnost postupného přizpůsobování klidným a pohodovým přístupem. Děti nezatěžujeme a dáváme jim prostor a čas pohrát si a vybrat činnost dle svých potřeb.

Děti jsou přijímány rovnocenně, nikdo není zvýhodňován. Učíme děti pravidlům a k jejich dodržování, ke společnému soužití, k řešení konfliktů a upevňování kamarádských vztahů a vzájemného respektování. Učitelé s dětmi aktivně komunikují, podporují je v jejich samostatném rozhodování, dostatečně děti chválí a oceňují. Chováme se tak, aby nám děti důvěřovaly a aby bylo soužití v MŠ spokojené.

2.4. Organizace

Učitelky se plně věnují vzdělávání dětí, vycházejí z jejich potřeb, umožňují, aby denní režim poskytoval dětem pocit klidu a bezpečí a našly také svůj prostor pro pohodu a své místo pro soukromí. Vytváříme podmínky pro individuální, skupinové i frontální činnosti. Všechny pomůcky a materiály jsou dětem volně přístupné.

Třídy spojujeme v ranních hodinách a pozdějších odpoledních hodinách, kapacita tříd je v souladu se školským zákonem, není překračována povolená kapacita tříd.

Bezpečnost při práci s dětmi

Opatření v průběhu vzdělávacích činností:

- Každá učitelka je osobně zodpovědná za bezpečnost svěřených dětí od doby jejich převzetí od rodičů, pověřené osoby nebo jiného pedagoga školy do doby jejich předání rodičům, pověřeným osobám nebo jinému pedagogovi školy.
- Při hře dětí ve třídě dbá, aby si děti hrály klidně, sleduje jejich hru, předchází konfliktům. Nedovolí dětem nosit do MŠ nebezpečné předměty nebo hračky.
- Nesmí odejít od dětí! Při závažných důvodech si zajistí dohled jiné pracovnice mateřské školy.

- Nesmí dát dětem bez náležitého dohledu nůžky, štetce, tužky či jiné ostré a špičaté pomůcky, dále drobné korálky a stavebnicové tvary, které by si mohly děti strčit do nosu či ucha, aniž by jim nebezpečí vysvětlila.
- Při chůzi po schodech dbá, aby se děti nestrkaly, chodily klidně, držely se zábradlí. Nepouštět děti na čerstvě vytřenou podlahu. Nenalévat dětem horké nápoje.
- Při tělovýchovných chvilkách dbá zvýšené pozornosti o bezpečnost dětí. Upozorňuje na případné nebezpečí, zajišťuje soustavnou pomoc při cvičení. Bývá vždy na nejrizikovějším místě.
- Při převlékání dětí v šatnách vykonává učitelka stálý dozor, sama se obléká, až když jsou děti připraveny na pobyt venku.
- Při rozcházení dětí domů věnuje učitelka zvýšenou pozornost péči a úpravě a čistotě dětí. Dítě předává rodičům či pověřené osobě, ale to pouze na základě písemného pověření zástupcem dítěte (dle podepsané dohody zákonnými zástupci).
- Při poledním odpočinku dbá na bezpečnost dětí na ložnici, ale i dětí, které vykonávají vzdělávací činnost ve třídě a nespí.
- Pokud se v některé třídě sejde více, než 24 dětí požádá učitelka o pomoc jinou pracovníci (školnici, uklízečku) do příchodu druhé učitelky. Jestliže se v jedné třídě sejde malý počet dětí, vypomůže jedna učitelka ve třídě s větším počtem.

Opatření při pobytu dětí venku:

- Podle § 5, vyhlášky č.14/2004 Sb., ve znění vyhlášky č.43/2006 Sb. o předškolním vzdělávání, ve znění pozdějších předpisů, k zajištění bezpečnosti dětí při pobytu mimo území mateřské školy odpovídá jeden pedagogický pracovník za bezpečnost nejvýše 20 dětí z běžných tříd nebo 12 dětí ve třídě, kde jsou zařazeny děti se zdravotním postižením
- Výjimečně může ředitelka MŠ zvýšit počty dětí uvedené v odstavci 2 písm. a), nejvýše o 8 dětí, nebo v odstavci 2 písm. b), nejvýše o 11 dětí.
- Při zvýšení počtu dětí podle odst. 3) nebo při specifických činnostech, například sportovních činnostech, nebo při pobytu dětí v prostředí náročném na bezpečnost určí ředitelka mateřské školy k zajištění bezpečnosti dětí dalšího pedagogického pracovníka, ve výjimečných případech jinou zletilou osobou, která je způsobilá k právním úkonům a která je v pracovněprávním vztahu k právnické osobě, která vykonává činnost mateřské školy. Podle potřeby u dětí pomáhají i jiné pracovníce MŠ (uklízečka, školnice).
- Při zajišťování výletů pro děti určí zástupkyně ředitelky mateřské školy počet učitelů tak, aby byla zajištěna bezpečnost dětí.

- Při pobytu dětí na školní zahradě nedovolí učitelky dětem bez dozoru na průlezkách, houpačkách a jiné nářadí, kde hrozí nebezpečí úrazu.
- Nedovolí jim též samostatné vzdálení do prostor zahrady, kam sama nevidí, kde nemůže mít o dětech přehled. Nedovolí jim též běhat s ostrými a špičatými předměty (klacíky apod.).
- Při vycházkách učí děti chodit ve dvojicích a v zástupu tak, aby zajistila bezpečnou chůzi, chodí po chodníku, maximálně se vyhýbají frekventovaným ulicím. Učitelky dbají na bezpečné přecházení vozovky, k čemuž používají terčík. Průběžně seznamují děti s pravidly bezpečného chování na ulici, v dopravě (přechody pro chodce, semaforey, apod.).

Opatření při sportovních akcích, výletech:

- Zástupkyně ředitelky určuje další osobu k zajištění bezpečnosti dětí, pokud to akce vyžaduje.
- Učitelky předem děti poučí o zvláštních situacích, o pravidlech jednání v těchto situacích, o bezpečném chování.

Opatření při úraze:

- Všichni zaměstnanci jsou povinni okamžitě poskytnout první pomoc, při jakémkoliv úraze, v případě potřeby přivolají lékařskou pomoc, v nezbytně nutném případě zajistí převoz zraněného do zdravotnického zařízení. Zároveň jsou povinni bezodkladně informovat ředitelku školy a zákonné zástupce dítěte.
- Každý, i drobný úraz bude zaznamenán do knihy úrazů. U úrazů, kde bylo nutné ošetření lékaře a druhý den dítě nenastoupí do MŠ, vyplní učitel protokol o úraze.

Denní rozvrh v MŠ

6.00 - 9.30 scházení dětí ve třídách, volné hry, komunitní kruh, pohybové aktivity, výchovné činnosti a vzdělávací činnosti, hygiena,

8.30 svačina

9.30 - 11.30 příprava na pobyt venku, pobyt venku

11.30 - 12.00 příprava na oběd, hygiena, oběd

12.00 - 14.00 čištění zubů, odpočinek na lůžku, individuální činnost, logopedická činnost, klidové a zájmové činnosti pro nespící děti

14.00 - 16.00 odpolední svačina, volné a zájmové činnosti, hry, odchod dětí domů

Denní režim v mateřské škole

Denní režim měníme dle potřeb. V teplém období zařazujeme aktivity na školní zahradě, kde trávíme více času. Zařazujeme řízené i spontánní aktivity, činnosti jsou střídány a využíváme prožitkové učení a učení formou hry.

Ranní hry

Probíhají formou vlastního výběru a volby dětí, dětem pouze nenásilně nabízíme. Děti si mohou odložit hru na pozdější dobu, kdykoliv ji dokončit nebo dále pokračovat dle chuti. Po skončení her vedeme děti k tomu, aby hračky a pomůcky uklízely na svá místa.

Komunitní kruh

Zařazujeme jej každý den po skončení ranních her, kdy děti vyjadřují své názory, pocity, vše co chtějí říct. Mluví jednotlivě nebo s kamarády a s paní učitelkou. Při této části děti seznámíme s činnostmi dne, zařazujeme i motivaci.

Tělovýchovná chvilka

Zařazujeme ji každý den a pravidelně procvičujeme jednotlivé svalové skupiny. Využíváme běh, chůzi, změny v pohybu a reakce, orientaci v prostoru, překonávání překážek a také různé pohybové hry.

Společné činnosti

Dětem jsou nabídnuty připravené činnosti paní učitelkou a děti pracují společně nebo samostatně. Činnosti jsou pestré, kreativní, netradiční. Děti se seznamují s novým, nepoznaným. Zařazujeme prožitkové činnosti, aby děti mohly zkoumat a experimentovat a měly radost z nabízených činností.

Pobyt venku

Děti mají možnost pohybových aktivit a her na zahradě, nebo v okolí MŠ. Zařazujeme časté vycházky do přírody a také delší pěší výlety. Nabízíme dětem dostatek pohybu venku.

Oběd, hygiena

Děti vedeme při stolování k samostatnosti a sebeobsluze. U každého dítěte je přihlíženo k jeho tempu a dáváme mu dostatek času na jídlo. Dbáme na pravidelný pitný režim, a také na dodržování základních hygienických pravidel.

Odpočinek na lůžku

Zařazujeme čtení pohádek, a také poslech pohádek. Děti mají svou plyšovou hračku, se kterou odpočívají. Pro méně spavé děti zařazujeme klidové činnosti.

Odpolední zájmové činnosti a hry

V této době jsou činnosti zvoleny dětmi. Hrají si dle svých zájmů ve třídě nebo v herně. Činnosti střídají, opět dbáme na úklid hraček a pomůcek před odchodem domů.

2.5 Řízení mateřské školy

Povinnosti, pravomoci a úkoly všech zaměstnanců jsou jasně vymezeny a stanoveny. Je zpracován organizační řád školy pro pedagogické a provozní zaměstnance. Pro informace je k dispozici velká magnetická tabule, která je určena pro zaměstnance i rodiče, dále webové stránky školy. Pravidelně zařazujeme pedagogické i provozní porady a třídní schůzky rodiči, na začátku školního roku a v jeho průběhu. Informace podáváme ústně, telefonicky nebo elektronickou poštou.

Zapojujeme všechny zaměstnance školy do dění a činností v MŠ a snažíme se o vzájemnou toleranci a důvěru. Také dáváme možnost rodičům, aby se zapojily do různých aktivit školy dle svých možností.

Plánování pedagogické práce se opírá o předchozí analýzu a využívá zpětnou vazbu. Společně zpracováváme školní vzdělávací program, je zařazována kontrolní činnost a z hodnocení jsou vyvozovány závěry pro další práci MŠ. Mateřská škola spolupracuje se zřizovatelem, se základní školou, s jinými organizacemi a odborníky, kteří nám pomáhají řešit různé výchovné a vzdělávací problémy dětí.

2.6 Personální a pedagogické zajištění

Pedagogický sbor v naší mateřské škole je plně kvalifikovaný. Pedagogickým pracovníkům jsou nabízeny další možnosti a podmínky k dalšímu vzdělávání ze strany vedení školy. Je nutný aktivní přístup pedagogů a zájem o další vzdělávání.

Služby učitelů jsou nastaveny tak, aby vždy byl zajištěn provoz a optimální pedagogická péče o děti. Učitelky se překrývají při hlavní pedagogické činnosti v rozsahu dvou a půl hodin. Přístup pedagogů k dětem i rodičům je profesionální a je v souladu se společenskými pravidly a zásadami výchovy a vzdělávání dětí předškolního věku. Péče o děti se speciálně vzdělávacími potřebami jsou zajišťovány ve spolupráci se speciálními pedagogy a spolupracujeme s pedagogickou - psychologickou poradnou. Pro rodiče zajišťujeme každoročně přednášky na téma školní zralost.

2.7 Spoluúčast rodičů

Ve vztazích mezi zaměstnanci školy a rodiči se snažíme o vzájemnou důvěru a vstřícnost. Při jednání s rodiči preferujeme slušnost, snažíme se o vzájemné porozumění a ochotu spolupracovat. S rodiči mluvíme citlivě a s pochopením jejich vlastního výchovného stylu. Snažíme se být partnery rodičů, sledujeme potřeby dětí a ochotu vyhovět rodičům. Rodiče mají možnost se zúčastnit různých programů a jsou jim podávány pravidelné informace o dění v MŠ. Pro rodiče připravujeme různá setkání a možnost individuálních pohovorů. Pravidelně rodiče informujeme o pokroku a rozvoji dětí. Vždy zachováváme diskrétnost a soukromí rodiny, při informování se zdržujeme přílišné horlivosti a postupujeme velmi citlivě. Umožňujeme rodičům přístup do tříd, přístup k prohlédnutí výrobků a výtvarných prací dětí. S rodiči se scházíme na třídních schůzkách dle potřeby. Nabízíme rodičům poradenský servis a respektujeme přání a požadavky rodičů, což přispívá k dobrým vztahům mezi rodiči a učiteli.

3 Vzdělávání dětí se speciálními vzdělávacími potřebami, dětí mimořádně nadaných a dětí mladších tří let

3.1 Vzdělávání dětí se speciálně vzdělávacími potřebami

Pokud jsou přijaty tyto děti do MŠ, jsou vzdělávány společně s ostatními dětmi. Je navázána spolupráce s odborníky a spolupráce s rodiči těchto dětí. Paní učitelky vytváří individuální vzdělávací plán pro konkrétní dítě a opět je vše konzultováno s odborníky a s rodinou. Rodiče se podílejí na vzájemné spolupráci, paní učitelky je pravidelně informují a vystavují v šatnách výrobky společně s ostatními, které ukazují rodičům pokroky dětí. Je velmi nutné, aby byla nastavena spolupráce mezi učitelkami a rodiči. Paní učitelky pracují s dětmi podle individuálních plánů, pravidelně popisují a zaznamenávají pokroky a posuny těchto dětí a zpracovávají krátké zprávy o dětech založených na pozorování a vlastní práci s dětmi.

3.2 Vzdělávání nadaných dětí

Paní učitelky se zaměřují na rozvoj a podporu nadaných dětí. Je nutné identifikovat takové děti pozorováním a posuzováním. Je nutné vysledovat projevy nadání, které se mohou projevovat spontánním čtením, výrazně vyšší slovní zásobou nebo výraznou zručností při práci se stavebnicemi mají velký zájem o četbu encyklopedií. Pokud takové dítě vysledujeme, nabízíme širší vzdělávací činnosti, zařazujeme je ke starším dětem do předškolní třídy a nabízíme mnohostrannou a velmi pestrou činnost. Využíváme k tomu i složitější polytechnické pomůcky, interaktivní tabuli. Paní učitelky nabízí pestré aktivity podle zájmů a mimořádných schopností či mimořádného nadání dětí. Pro rozvoj nadání dětí je důležité zajistit spolupráci s rodinou.

3.3 Vzdělávání dětí od dvou do tří let

Pro zajištění podmínek pro tyto děti je potřeba přijmout opatření bezpečnostní, hygienická, psychosociální, materiální, personální, zajistit stravování, přizpůsobit organizaci vzdělávání a jeho obsah a finanční prostředky.

Pro přijetí dětí od 2 – 3 let je aktuální stav proočkování dítěte v době rozhodnutí o přijetí. Dětský lékař uvede informaci do evidenčního listu o tom, zda je, či není dítě vzhledem ke svému věku očkováno řádně dle očkovacího kalendáře.

Materiální podmínky

Doplňujeme vhodné hračky, didaktické pomůcky (sledovat vhodnost vzhledem k věku dětí). Dle věkového složení třídy musíme eliminovat některé pomůcky, přizpůsobujeme přístupnost nebo nedostupnost skříněk, vše s ohledem na bezpečnost dětí. Nejdůležitější je rozšíření sortimentu, který je vhodný pro děti mladší věku 3 let. Prostředí upravujeme k volnému pohybu i pro hry malých dětí. Židličky a stolečky splňují parametry školního nábytku dle vyhlášky č. 410 /2005 Sb.

Hygienické podmínky

Všechny hygienické podmínky jsou v souladu s vyhláškou č. 410/2005 Sb. Toalety a umývárny jsou vybudovány v souladu s hygienickými normami. Nadále budeme dovybavovat dalšími pomůckami pro tyto děti.

Životospráva, stravování

Životosprávu a denní režim upravujeme dle individuálních potřeb jednotlivých dětí. Děti mladší 3 let jsou stejně stravovány jako děti 3 - 6 leté. Dle vyhlášky č. 107/2005 Sb., o školním stravování.

Psychosociální podmínky

Postupně začleňujeme děti do kolektivu vrstevníků. Děti mají adaptační režim, kdy se snažíme spolupracovat hlavně s rodiči, často komunikujeme o provázanosti režimu doma a v mateřské škole a navozujeme u dětí postupný pocit jistoty a bezpečí. Snažíme se pracovat více individuálně, zařazujeme činnosti v menších skupinkách. Stanovujeme jednoduchá a dětem srozumitelná pravidla.

Personální podmínky

Zajišťujeme souběžné působení paní učitelek v nejnáročnějších částech dne. Byly upraveny rozpisy přímé pedagogické činnosti všech učitelek a stanovena maximální výše úvazků. Zvažujeme personální posílení o chůvu, splňující minimální kvalifikační požadavky v souladu s profesní kvalifikací. Učitelé MŠ splňují kvalifikační předpoklady pro vzdělávání dětí od 2 let, ale chybí jim zkušenosti s tímto vzděláváním. Budeme se nadále zaměřovat na další vzdělávání učitelů zaměřených na specifika vývoje dětí dvouletých.

Cílem vzdělávání dětí této věkové skupiny je:

- prvotní socializace dítěte
- vytváření základních návyků sebeobsluhy
- Zaměření:
 - podporu přirozeného rozvoje řeči
 - seznamování s prostředím, dětmi, zaměstnanci
 - budování pocitu bezpečí a důvěry
 - umět řešit konflikty mezi dětmi bez použití fyzické síly
 - nenásilné zapojování do činností
 - rozvoj sebeobsluhy
 - rozvoj hrubé i jemné motoriky
 - seznamování s jednoduchými pravidly

4 Charakteristika školního vzdělávacího programu

Vzdělávací program pod názvem „Co vypráví řeka“ vychází z RVP pro předškolní vzdělávání.

Cílem programu je umožnit dětem vyváženě uspokojovat jejich potřeby, rozvíjet jejich dovednosti a vědomosti, připravit je na první kroky mimo rodinu, na změny v jejich životě a vytvořit podmínky pro další rozvoj osobnosti každého dítěte. Není nutné dovést všechny děti na stejnou výkonnostní úroveň, ale je důležité vytvořit co nejlepší podmínky pro přirozený osobnostní rozvoj každého z nich.

Výchova a vzdělávání je uskutečňováno ve všech činnostech s přiměřeným poměrem spontánních a řízených aktivit. Ve výchově a vzdělávání se program přizpůsobuje vývojovým, fyziologickým, kognitivním, sociálním a emocionálním potřebám dětí této věkové skupiny. ŠVP PV zasahuje celou osobnost dítěte, rozvíjí jeho tvořivost, fantazii, umožňuje získat praktické dovednosti.

Přestože MŠ je zařízení kolektivní, umožňujeme dětem v co největší míře možnost přirozeného volného pohybu, individuálního tempa, učíme je samostatnému rozhodování, nabízíme jim činnosti diferencované podle jejich schopností a zájmů.

Doplňujeme rodinnou výchovu, rozvíjíme osobní spokojenost a pohodu, motivujeme je k dalšímu poznávání a učení.

Program je zaměřen na ekologii, dopravní výchovu, estetickou výuku, čtenářskou a matematickou gramotnost, zdravý životní styl, pohybové dovednosti ve vazbě s prožitkovými a praktickými činnostmi, které rozvíjí tvořivost a fantazii dětí.

5 Vzdělávací obsah

Vzdělávací obsah ŠVP PV je uspořádán do pěti integrovaných bloků a je zpracován tak, aby přispíval k rozvoji učení dítěte v pěti oblastech. Jednotlivé bloky vychází z ročního období a různých životních situací. Jejich podrobné rozpracování je předmětem TVP, do kterých vstupují vzdělávací projekty a různé doplňkové programy. Učitelky připravují a přizpůsobují další činnosti dětem ve své třídě a reagují na potřeby a zájmy dětí.

5.1 Vzdělávací oblasti

Dítě a jeho tělo

- podporovat fyzickou pohodu, tělesnou zdatnost, růst a posilování svalstva, sebeobsluhu, zdravý životní styl

Dítě a jeho psychika

- podporovat rozvoj intelektuální, řečový projev, duševní pohodu, citový rozvoj, rozvoj poznávání a učení

Dítě a ten druhý

- podporovat vztahy k ostatním dětem a k dospělým, obohacovat jejich vzájemnou komunikaci

Dítě a společnost

- podporovat děti v pravidlech soužití ve společnosti, poznávání kulturního světa a osvojování materiálních hodnot

Dítě a svět

- podporovat u dětí kladný vztah k životnímu prostředí, vnímání dětí okolního světa a jeho dění, vnímat prostředí jim blízké, ovlivnění jejich chování na životní prostředí

Očekávané výstupy ve vzdělávacích oblastech:

- Dítě a jeho tělo = zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí (zvládat překážky, házet a chytat míč, užívat různé náčiní, pohybovat se ve skupině dětí, pohybovat se na sněhu, ledu, ve vodě, v písku)
- Dítě a jeho tělo = mít povědomí o některých způsobech ochrany osobního zdraví a bezpečí a o tom, kde v případě potřeby hledat pomoc (kam se obrátit, koho přivolat, jakým způsobem apod.)

- Dítě a jeho psychika = poznávací schopnosti a funkce, představivost a fantazie, myšlenkové operace – postupovat a učit se podle pokynů a instrukcí

Klíčové kompetence ve vzdělávacích oblastech:

- Komunikativní kompetence = ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- Činnostní a občanské kompetence = dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)
- Kompetence k učení = soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů

5.2 Klíčové kompetence

Pro etapu předškolního vzdělávání jsou za klíčové považovány tyto kompetence:

1. kompetence k učení
2. kompetence k řešení problémů
3. kompetence komunikativní
4. kompetence sociální a personální
5. kompetence činnostní a občanské

Předpokládá se, že pro dítě předškolního věku mohou být dosažitelné klíčové kompetence v následující úrovni - dítě ukončující předškolní vzdělávání:

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

- učí se nejen spontánně, ale i vědomě, vyvine úsilí, soustředí se na činnost a záměrně si zapamatuje; při zadané práci dokončí, co započalo; dovede postupovat podle instrukcí a pokynů, je schopno dobrat se k výsledkům
- odhaduje své síly, učí se hodnotit svoje osobní pokroky i oceňovat výkony druhých
- pokud se mu dostává uznání a ocenění, učí se s chutí

Kompetence k řešení problémů:

- všímá si dění i problémů v bezprostředním okolí; přirozenou motivací k řešení dalších problémů a situací je pro něj pozitivní odezva na aktivní zájem
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- při řešení myšlenkových i praktických problémů užívá logických, matematických i empirických postupů; pochopí jednoduché algoritmy řešení různých úloh a situací a využívá je v dalších situacích
- zpřesňuje si početní představy, užívá číselných a matematických pojmů, vnímá elementární matematické souvislosti
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit
- chápe, že vyhýbat se řešení problémů nevede k cíli, ale že jejich včasné a uvážlivé řešení je naopak výhodou; uvědomuje si, že svou aktivitou a iniciativou může situaci ovlivnit
- nebojí se chybovat, pokud nachází pozitivní ocenění nejen za úspěch, ale také za snahu

Komunikativní kompetence

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)

- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon atp.)
- ví, že lidé se dorozumívají i jinými jazyky a že je možno se jim učit; má vytvořeny elementární předpoklady k učení se cizímu jazyku

Sociální a personální kompetence:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- spolupodílí se na společných rozhodnutích; přijímá vyjasněné a zdůvodněné povinnosti; dodržuje dohodnutá a pochopená pravidla a přizpůsobí se jim
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

Činnostní a občanské kompetence:

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- dokáže rozpoznat a využívat vlastní silné stránky, poznávat svoje slabé stránky
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem
- chápe, že se může rozhodovat svobodně, za svá rozhodnutí také odpovídá
- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

5.3 Rámcové cíle

- rozvoj učení a poznání
- vytváření postojů
- rozvoj osobní samostatnosti
- osvojení hodnot

5.4 Hlavní cíle školy

- tělesné, duševní a citové rozvíjení dítěte
- spokojené dítě
- individuální rozvoj dítěte, respektování jeho zájmů a potřeb
- vést děti k samostatnému řešení problémů
- respektovat jeden druhého, obohacovat vzájemnou komunikaci
- posilovat prosociální chování
- nabízení vhodných aktivit a umožnit dětem se samostatně rozhodovat
- rozvoj vztahů učitel a rodič, rozvoj spolupráce

Nabízené metody:

- manipulace s předměty
- pohybové, hudební, didaktické, konstruktivní, námětové hry
- pokusy, zkoumání, experimentování
- práce s různými materiály
- využívání přírodních materiálů
- probudit zájem dítěte vše si vyzkoušet a samo si vyzkoušet
- využívání spontánních nápadů

5.5 Integrované bloky a jejich rozpracování

Integrované bloky jsou zpracovány tak, aby přispívaly k rozvoji a učení dítěte v různých oblastech - biologické, psychologické, interpersonální, sociálně kulturní, environmentální). Vše je připraveno tak, aby dítě mělo možnost získávat potřebné dovednosti, poznatky, poznávat žádoucí hodnoty a získávat samostatné postoje. Jejich zpracování nabízí pestrou nabídku činností.

Integrované bloky vychází z praktických životních situací a přirozeného cyklu ročních období. Bloky jsou zpracovány rámcově, učitelé ve svých třídách mají dostatek prostoru k tvořivé práci a mohou si je přizpůsobit a upravit tak, aby vyhovovaly i konkrétním dětem ve třídě. Bloky nejsou časově omezeny. Pedagogové reagují pružně na

přirozené potřeby a zájmy dětí, vzdělávací oblasti upravují tak, aby vyhovovaly věku, úrovni rozvoje a sociálním zkušenostem dětí. Forma přípravy je v kompetenci učitelky

Názvy bloků:

1. Narodil se pramínek
2. Pramínek větrného mužíčka
3. Pramínek ledové královny
4. Pramínek víly Pomněnky
5. Pramínek kapitána Nema

1. NARODIL SE PRAMÍNEK

Charakteristika integrovaného bloku:

Po prázdninách přichází nové děti do jednotlivých tříd, které jsou vyzdobeny a připraveny pro nové kamarády. Vracejí se i děti, které již do mateřské školky chodily. Některé děti jsou bez obav, jiné přichází s obavami.

Děti si zvykají na dny odloučení od rodiny, seznamují se s novými kamarády, postupně se seznamují s prostředím ve školce a jejím okolí.

Učí se znát své jméno, jména kamarádů a paní učitelek, poznávají další zaměstnance školy. Děti se naučí novým pravidlům a bezpečnému chování v mateřské škole. Budou dodržovat hygienické návyky a společně budeme vytvářet spokojené a přátelské prostředí. Přiblížíme se k začínajícímu podzimu.

Vzdělávací cíle:

- adaptace na prostředí v mateřské škole
- zvládnutí odloučení od rodiny
- respektování dospělé osoby, paní učitelky a ostatních zaměstnanců
- začlenění se do skupiny a uvědomování si pravidel, která musí dodržovat
- navazování kontaktů s paní učitelkou, s další dospělou osobou a ostatními dětmi, komunikace, spolupráce
- bezpečná orientace v prostředí mateřské školy a v jejím okolí
- pojmenovávání věcí, vnímání všemi smysly
- zvládání sebeobsluhy a uplatňování hygienických návyků

- akceptování režimu dne v mateřské škole a jeho vnímání
- vnímání estetických a kulturních hodnot
- rozvoj správné výslovnosti a jazykové dovednosti
- vnímání přírody, živočichů a rostlin

Vzdělávací nabídka:

- seznámení s prostředím mateřské školy, se zaměstnanci a s kamarády
- hry na téma rodina, kresba kamaráda, kresba oblíbeného obrázku
- poznáváme svoji značku v šatně a v umývárně, své oblečení, svou židličku ve třídě
- prohlédneme si třídu, hračky, stavebnice, námětové koutky, knihy
- zahrajeme si společné hry k upevnování pravidel a společenských vztahů-kamarádství
- spontánní hry, volné hry, experimentální hry, didaktické hry
- hrajeme si s barvou a s přírodním materiálem, modelujeme
- rytmizace, hra s nástroji, písně s pohybem
- četba pohádek a příběhů, lidová říkadla, naučit se krátké texty
- diskuse v komunitním kruhu, společné rozhovory
- změny v přírodě, počasí, roční období
- bezpečné chování ve školce, venku, nebezpečí úrazu
- sportovní aktivity, pohyb
- stravování, hygiena

Očekávané výstupy:

- orientovat se v mateřské škole a jejím okolí
- zvládnout sebeobsluhu a základní hygienické návyky
- zvládnout odloučení od rodičů a být aktivní bez jejich pomoci
- zvládnout komunikaci s dětmi i s dospělými
- respektovat potřeby druhého
- vytvořit základní představy o pravidlech chování, zdvořilostní návyky

- zvládnout základní pohybové dovednosti, zvládání překážek
- umět se chovat bezpečně
- zacházet s věcmi denní potřeby
- plnit jednoduché úkoly
- porozumět slyšenému
- získat sebevědomí
- rozvíjet výslovnosti, ovládat tempo řeči
- umět řešit konflikty a problémy

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá přitom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- Kompetence k řešení problémů:
- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější situace s oporou a pomocí dospělého

Kompetence komunikativní:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Kompetence sociální a personální:

- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování, vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost

- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat, přijímat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečnostem

Kompetence činnostní a občanské:

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- spoluvytváří pravidla společného soužití mezi vrstevníky, rozumí jejich smyslu a chápe potřebu je zachovávat
- uvědomuje si svá práva i práva druhých, učí se je hájit a respektovat; chápe, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

2. PRAMÍNEK VĚTRNÉHO MUŽÍČKA

Charakteristika integrovaného bloku:

Děti se budou seznamovat s podzimem, naučí se postupně vnímat jeho charakteristické rysy a loučit se s odcházejícím létem. Zaznamenají málo slunečných dnů, mlhy, chladná rána a kratší den. Na základě vlastních prožitků se budou učit o přírodě, budou mávat odlétajícím ptáčkům, navštěvovat lesní zvířátka, pozorovat, zkoumat a experimentovat s přírodními materiály. Na základě vlastních prožitků se naučí vytvářet svůj vztah přírodě a životnímu prostředí, postupně rozliší také vhodné a nežádoucí chování v přírodě.

Děti si budou všimnout příprav lidí, volně žijících zvířat a ptáků na zimu, budou pozorovat přírodu a změny v ní, vnímat pestrobarevnost ročního období a počasí typické pro tuto roční dobu.

Budou rozeznávat stromy, plody a poznají život zvířat v lese, získají poznatky o neživé přírodě.

Vzdělávací cíle:

- rozvoj fyzické zdatnosti dětí při pobytu v přírodě
- rozvoj pohybové schopnosti a zdokonalovat dovednosti v oblasti
- rozvoj hrubé a jemné motoriky
- rozvoj a používání všech smyslů
- rozvoj tvořivosti, posilování přirozených poznávacích citů, jak zvědavost a radost z objevování
- rozvoj úcty k životu ve všech jeho formách
- rozvoj estetického vnímání dětí při pozorování podzimní krajiny
- prohlubovat poznatky o přírodě, přírodních jevech a proměnách, podporovat kladný vztah k životnímu prostředí
- rozvoj pěvecké dovednosti, seznamovat s novými výtvarnými a pracovními technikami
- rozvoj matematických dovedností

Vzdělávací nabídka:

- hry na rozvoj smyslů
- praktické činnosti na seznamování se s různými přírodními materiály (pokusy, zkoumání, manipulace)
- hry se slovy, slovní hádanky
- hry a činnosti zaměřené na poznávání zvuků (les, ptáci)
- přímé pozorování přírodních jevů, rozhovory o výsledcích pozorování (pozorování jednoho „našeho“ stromu od podzimu do léta)
- motivované vycházky do okolí (les, řeka), i na delší vzdálenost
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů z okruhu témat, pokus o dramatizaci pohádek či herních dialogů
- společné hry a skupinové aktivity – námětové hry (zvířátka), pohybové (na houbaře, na jelena apod.), konstruktivní (stavíme les), výtvarné, hudební (vyhledávat a zpívat písně o zvířátkách...)
- ekologicky motivované herní aktivity

- sběr přírodnin, hry s nimi, estetické a tvůrčí aktivity, poznávací činnosti (počítat je, třídit, řadit, porovnávat...)
- poznávání volně žijících zvířat, ptáků (přezimujících, odlétajících)
- péče o zahradu (úklid spadaného listí, umět použít pracovní náčiní)
- příprava společných oslav v rámci zvyků a tradic - Mikuláš

Očekávané výstupy:

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci, běžné způsoby pohybu v různém prostředí
- vnímat a rozlišovat pomocí všech smyslů
- vědomě využívat všech smyslů, záměrně pozorovat a všimnout si (nového, změněného, chybějícího)
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení
- těšit se z hezkých a příjemných zážitků, přírodních a kulturních krás
- spolupracovat s ostatními
- osvojit si elementární poznatky o okolním prostředí, které jsou dítěti blízké, pro ně smysluplné a přínosné
- vnímat, že svět má svůj řád, že je rozmanitý a pozoruhodný
- všimnout si změn a dění v nejbližším okolí
- porozumět, že změny jsou přirozené a samozřejmé, přizpůsobovat se jim
- rozlišovat aktivity, které mohou zdraví okolního prostředí podporovat a které je mohou poškozovat
- mít povědomí o významu životního prostředí pro člověka
- pomáhat pečovat o okolní životní prostředí

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všimá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody a techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění prostředí, ve kterém žije

Kompetence k řešení problémů:

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

Kompetence komunikativní:

- ovládá řeč, hovoří ve vhodně formulovaných větách, samostatně vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, rozumí slyšenému, slovně reaguje a vede smysluplný dialog
- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon apod.)

Kompetence sociální a personální:

- samostatně rozhoduje o svých činnostech; umí si vytvořit svůj názor a vyjádřit jej
- ve skupině se dokáže prosadit, ale i podřídit, při společných činnostech se domlouvá a spolupracuje; v běžných situacích uplatňuje základní společenské návyky a pravidla společenského styku; je schopné respektovat druhé, vyjednávat a uzavírat kompromisy
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí

Kompetence činnostní a občanské:

- svoje činnosti a hry se učí plánovat, organizovat, řídit a vyhodnocovat
- odhaduje rizika svých nápadů, jde za svým záměrem, ale také dokáže měnit cesty a přizpůsobovat se daným okolnostem

- má smysl pro povinnost ve hře, práci i učení; k úkolům a povinnostem přistupuje odpovědně; váží si práce i úsilí druhých
- dbá na osobní zdraví a bezpečí svoje i druhých, chová se odpovědně s ohledem na zdravé a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

3. PRAMÍNEK LEDOVÉ KRÁLOVNY

Charakteristika integrovaného bloku:

V tomto bloku se společně připravujeme na příchod Mikuláše a Vánoc, zabýváme se zdobením tříd a školky, děti vyrábí dárky a přáníčka pro rodiče, seznamujeme se s vánočními zvyky, tradicemi, zdobíme vánoční stromeček, posloucháme a zpíváme koledy, učíme se a recitujeme vánoční básně.

Připravujeme si kulturní pásmo pro vystoupení na besídkách. Každoročně pečeme cukroví a perníčky s rodiči, poté je děti slepují a zdobí. Každý rok se těšíme na příchod Ježíška, kterému vždy „píšeme“ dopis, projdeme se po školce a nedočkavě ho vyhlížíme z oken. Slavnostní vánoční veselí zakončíme dopoledním rozdáváním dárků a odpolední besídkou pro rodiče, na kterou pečlivě s dětmi trénujeme.

Po skončení vánočních prázdnin, kdy se setkáme ve školce již v novém roce, dodržujeme tradici Tří králů a seznamujeme se s různými druhy zimních sportů, navštěvujeme tělocvičnu, ukazujeme dětem, že aktivní pohyb a správné oblékání je důležité pro život člověka. Dále s dětmi hovoříme o zimním období, děti získávají povědomí o tom, jaké jsou typické, charakteristické znaky zimy – chlad, mráz, sníh, různá skupenství vody, kratší dny.

Dále se seznamuje s bezpečností na silnici a chodníku, kdy, kde a jak smíme přecházet, na co dáváme pozor. Prohlédneme si různé dopravní značky, některé známe, s ostatními se seznámíme, poznáváme dopravní prostředky a vyzkoušíme si různé dopravní situace.

Také si v tomto období povídáme o povolání – čím bychom chtěli být, jaká povolání známe, čím je maminka a tatínek. Některé druhy povolání si vyzkoušíme, jdeme se podívat do pekárny a taky si povíme, s jakými profesemi se setkáme u nás ve školce.

V období masopustu se s dětmi připravujeme na karneval – ozdobíme třídu, šatnu. V den karnevalu přijdeme v maskách a celé dopoledne hrajeme hry, různé soutěže, tancujeme a veselíme se.

Vzdělávací cíle:

- uvědomění si vlastního těla
- rozvoj pohybových schopností a zdokonalování dovedností v oblasti hrubé i jemné motoriky
- rozvoj fyzické zdatnosti
- osvojení si poznatků a dovedností důležitých k podpoře zdraví
- rozvoj řečových schopností a jazykových a komunikativních dovedností
- vytváření zdravé životní návyky a postoje
- úspěšné prožití hezkých a příjemných zážitků
- rozvoj kulturně estetických dovedností
- spoluvytváření estetického prostředí
- podílení se na přípravách slavností (besídka)
- seznamování s kulturními tradicemi a zvyky
- získávání poznatků o světě, o přírodě
- vnímání různorodosti světa
- dokázat charakterizovat zimu, její znaky
- vytváření sounáležitost s živou a neživou přírodou

Vzdělávací nabídka:

- lokomoční pohybové činnosti – chůze a běh ve sněhu
- zimní pohybové činnosti – sáňkování, koulování, stavění sněhuláka, vyšlapávání cestiček, obrázků
- výtvarné činnosti – výroba přáníček k Vánocům, vánoční výrobky, kresba dopisu Ježíškovi, práce s papírem
- čertí diskotéka – čertovské hry, soutěže, tanec
- pozorování stop ve sněhu, pozorování ptáčků – sypání zrní do krmítka
- poslech čtených i vyprávěných pohádek a příběhů – vánoční, čertí, zimní – rozhovory
- hudební a hudebně pohybové činnosti – hry, vánoční písně a koledy

- příprava a realizace společných zábav a slavností
- zkoumání vlastností ledu, sněhu, vody – pokusy, vlastnosti
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy
- komentování zážitků (z besídky, Vánoc) a aktivit
- vyrábění z různých materiálů – modelování, kreslení, lepení, vystřihování
- smyslové, psychomotorické a námětové hry

Očekávané výstupy:

- zvládnout základní pohybové dovednosti a prostorovou orientaci
- vědomě napodobit pohyb podle vzoru a přizpůsobit jej podle pokynu
- sladit pohyb s rytmem a hudbou
- ovládat koordinaci ruky a oka, zvládat jemnou motoriku
- zvládat sebeobsluhu, jednoduchou obsluhu a pracovní úkony
- vyjadřovat samostatně a smysluplně myšlenky, pocity
- formulovat otázky, odpovídat, hodnotit slovní výkony
- naučit se zpaměti krátké texty
- sluchově rozlišit začáteční a koncové slabiky a hlásky, poznat některá písmena a číslice, poznat napsané své jméno (předškolní třída)
- projevovat zájem o knížky, soustředěně poslouchat četbu
- vnímat co si druhý přeje, potřebuje, vycházet mu vstříc
- dodržovat předem dohodnutá pravidla
- spolupracovat s ostatními
- chápat, že všichni lidé mají stejnou hodnotu
- mít povědomí o chování a bezpečnosti při sportování
- mít povědomí o životě zvířat ve volné přírodě – krmení
- udržovat pořádek a zvládat jednoduché úklidové práce

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- získanou zkušenost uplatňuje v praktických situacích a v dalším učení
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Kompetence k řešení problémů:

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost

Kompetence komunikativní:

- dokáže se vyjadřovat a sdělovat své prožitky, pocity a nálady různými prostředky (řečovými, výtvarnými, hudebními, dramatickými apod.)
- domlouvá se gesty i slovy, rozlišuje některé symboly, rozumí jejich významu i funkci
- Kompetence sociální a personální:
- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- napodobuje modely prosociálního chování a mezilidských vztahů, které nachází ve svém okolí
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným

Kompetence činnostní a občanské:

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevědomost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- má základní dětskou představu o tom, co je v souladu se základními lidskými hodnotami a normami, i co je s nimi v rozporu, a snaží se podle toho chovat

- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

4. PRAMÍNEK VÍLY POMNĚNKY

Charakteristika integrovaného bloku:

V tomto období se zaměřujeme na změny v přírodě spojené s příchodem jara. Rozvíjíme schopnost vážit si života ve všech formách. Děti jsou vedeny k samostatnosti při pracovních a pohybových činnostech. Umožňujeme dostatek příležitostí a prostoru k experimentaci. Děti si všímají svého okolí, vyjadřují své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik. Pomáhají pečovat a všimají si okolního životního prostředí. V čase Velikonoc se děti seznamují s historií a tradicemi tohoto svátku, podílejí se na výzdobě a výrobcích s tímto svátkem a obdobím spojené. Všimají si kvetoucí přírody, domácích zvířat a jejich mláďat. Zaměří se na vznik života a jeho vývoj. Využíváme práci s knihou, obrázkovým materiálem a další média. Svátek matek nám poslouží k prohlubování citových vztahů k jednotlivým členům rodiny a k sobě navzájem.

Vzdělávací cíle:

- vědět, že činnosti člověka mohou ovlivnit život přírody okolo nás
- mít povědomí o přírodním prostředí a dění
- uplatňovat pocit sounáležitosti s živou a neživou přírodou
- rozvoj a užívání všech smyslů
- vyjádřit svoji představivost, pozornost, paměť
- chápat základní číselné a matematické pojmy
- rozlišit základní geometrické tvary a barvy
- spolupracovat a samostatně komunikovat s druhým
- seznamovat se s velikonočními tradicemi

Vzdělávací nabídka:

- hudební a hudebně pohybové hry a činnosti
- prohlížení knih a časopisů
- samostatný slovní projev na určité téma

- hry a činnosti zaměřené k seznamování se s elementárními číselnými a matematickými pojmy
- výlety do okolí
- kooperativní činnosti ve dvojicích, ve skupinkách
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- praktické činnosti a pokusy
- hry se slovy, rytmičtější
- jemná motorika - práce s papírem i jinými materiály

Očekávané výstupy:

- ovládat jednoduché úklidové práce
- zvládat výtvarné činnosti, provádět jednoduché úkony s výtvarnými pomůckami
- projevovat zájem o poznávání
- prohlížet si knihy, encyklopedie
- spolupracovat s ostatními
- přijmout roli ve hře, rozhodovat sám sobě
- chápat základní číselné a matematické pojmy
- sledovat a vyprávět příběh, pohádku
- všimnout si nepořádku, dbát o pořádek a čistotu, starat se o rostliny
- znát, co je škodlivé a nebezpečné ve spojení s přírodou, co může ohrozit životní prostředí
- umět vyjádřit svůj názor
- rozšiřovat slovní zásobu
- zdokonalovat a využívat fantazii a představivost
- zvládat základní pohybové dovednosti
- zazpívat píseň a rozlišovat rytmus

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije
- klade otázky a hledá na ně odpovědi, aktivně si všímá, co se kolem něho děje; chce porozumět věcem, jevům a dějům, které kolem sebe vidí; poznává, že se může mnohému naučit, raduje se z toho, co samo dokázalo a zvládlo

Kompetence k řešení problémů:

- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost
- rozlišuje řešení, která jsou funkční (vedoucí k cíli), a řešení, která funkční nejsou; dokáže mezi nimi volit

• Kompetence komunikativní:

- ovládá dovednosti předcházející čtení a psaní
- průběžně rozšiřuje svou slovní zásobu a aktivně ji používá k dokonalejší komunikaci s okolím

Kompetence sociální a personální:

- uvědomuje si, že za sebe i své jednání odpovídá a nese důsledky
- chápe, že nespravedlnost, ubližování, ponižování, lhostejnost, agresivita a násilí se nevyplácí a že vzniklé konflikty je lépe řešit dohodou; dokáže se bránit projevům násilí jiného dítěte, ponižování a ubližování

• Kompetence činnostní a občanské:

- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšímavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit

5. PRAMÍNEK KAPITÁNA NEMA

Charakteristika integrovaného bloku:

Blížící se konec školního roku prožívají děti v duchu zábavy, radostí a her. Učíme je chovat se obezřetně při setkání s cizími lidmi a v cizím prostředí. Rozvíjíme schopnosti žít ve společenství ostatních lidí, děti spolupracují, vnímají a přijímají základní hodnoty uznávané společností. Učíme děti vyjednávat a domluvit se na společném řešení a zároveň respektovat rozdílné vlastnosti, schopnosti a dovednosti. Upozorňujeme na změny dění a situací v nejbližším okolí. Děti poznávají své město a seznamují se s rozdílností kultur a národností v celém světě. Společně se slaví Den dětí, slavnostně se pasují předškoláci na školáky. Děti si osvojují a rozvíjejí fyzické a psychické zdatnosti a věku přiměřené praktické dovednosti. Učíme děti vnímat a dozvídat se nové věci, informace, pocity a získané dojmy a prožitky vyjadřovat.

Vzdělávací cíle:

- rozvoj samostatného mluveného slova
- zdokonalování hrubé a jemné motoriky
- seznamovat se s existencí různých národů, kultur a zemí
- respektování jasných pravidel
- rozvoj tvořivosti a tvořivého myšlení
- respektování rozdílných vlastností, schopností a dovedností dětí
- odmítat společensky nežádoucí chování
- vytvářet základy pro práci s informacemi
- získat povědomí o přátelství lidí na celém světě
- vytvoření základů aktivních postojů ke světu, k životu, pozitivních vztahů ke kultuře a umění, rozvoj dovedností umožňujících tyto vztahy a postoje vyjadřovat a projevovat

Vzdělávací nabídka:

- vést k poznání jiných kultur a národů
- poznávat své město s tím spojené procházky a výlety
- využívat prožitkové učení a hry

- realizovat činnosti zasvěcující dítě do časových pojmů a vztahů souvisejících s denním řádem, běžnými proměnami a vývojem a přibližující dítěti přirozené časové i logické posloupnosti dějů, příběhů, událostí
- realizace společných zábav a slavností
- hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí, jejich občanského života a práce
- hry a činnosti zaměřené na cvičení různých forem paměti
- sluchové a rytmické hry, hry se slovy
- kooperativní činnosti ve skupině, dvojici
- setkávání a seznamování se se zajímavými místy a akcemi

Očekávané výstupy:

- vědět, jak se vyhnout nebezpečí a kam se v případě nebezpečí obrátit se na pomoc
- spoluvytvářet prostředí pohody, důvěřovat sám sobě
- vnímat, že je zajímavé dozvědět se nové věci, využívat zkušeností k učení
- správně zacházet s jednoduchými rytmickými nástroji
- uplatňovat postřeh a rychlost, improvizovat a hledat náhradní řešení, umět se přizpůsobit změnám
- mít poznatky o zvycích a tradicích v cizích zemích, být citlivý k přírodě
- umět přistoupit na jiný názor a dbát na potřeby druhých
- utvořit jednoduchý rým
- zachycovat skutečnosti ze svého okolí a vyjadřovat své představy pomocí různých výtvarných dovedností a technik

Klíčové kompetence

Kompetence k učení:

- soustředěně pozoruje, zkoumá, objevuje, všímá si souvislostí, experimentuje a užívá při tom jednoduchých pojmů, znaků a symbolů
- má elementární poznatky o světě lidí, kultury, přírody i techniky, který dítě obklopuje, o jeho rozmanitostech a proměnách; orientuje se v řádu a dění v prostředí, ve kterém žije

Kompetence k řešení problémů:

- řeší problémy, na které stačí; známé a opakující se situace se snaží řešit samostatně (na základě nápodoby či opakování), náročnější s oporou a pomocí dospělého
- problémy řeší na základě bezprostřední zkušenosti; postupuje cestou pokusu a omylu, zkouší, experimentuje; spontánně vymýšlí nová řešení problémů a situací; hledá různé možnosti a varianty (má vlastní, originální nápady); využívá při tom dosavadních zkušeností, fantazii a představivost

Kompetence komunikativní:

- v běžných situacích komunikuje bez zábran a ostychu s dětmi i s dospělými; chápe, že být komunikativní, vstřícné, iniciativní a aktivní je výhodou
- dovede využít informativní a komunikativní prostředky, se kterými se běžně setkává (knížky, encyklopedie, počítač, audiovizuální technika, telefon apod.)

Kompetence sociální a personální:

- dětským způsobem projevuje citlivost a ohleduplnost k druhým, pomoc slabším, rozpozná nevhodné chování; vnímá nespravedlnost, ubližování, agresivitu a lhostejnost
- při setkání s neznámými lidmi či v neznámých situacích se chová obezřetně; nevhodné chování i komunikaci, která je mu nepříjemná, umí odmítnout
- je schopno chápat, že lidé se různí a umí být tolerantní k jejich odlišnostem a jedinečným

Kompetence činnostní a občanské:

- zajímá se o druhé i o to, co se kolem děje; je otevřený aktuálnímu dění
- chápe, že zájem o to, co se kolem děje, činnost, pracovitost a podnikavost jsou přínosem a že naopak lhostejnost, nevšimavost, pohodlnost a nízká aktivita mají svoje nepříznivé důsledky
- ví, že není jedno, v jakém prostředí žije, uvědomuje si, že se svým chováním na něm podílí a že je může ovlivnit
- dbá na osobní zdraví a bezpečné okolní prostředí (přírodní i společenské)

Okruhy praktických činností pro realizaci všech integrovaných bloků:

- lokomoční pohybové činnosti
- manipulační činnosti a jednoduché úkony s předměty
- zdravotně zaměřené činnosti

- smyslové a psychomotorické hry
- konstruktivní a grafické činnosti
- hudebně pohybové hry a činnosti
- jednoduché pracovní a sebe obslužné činnosti v oblasti osobní hygieny, stolování, oblékání, úklidu, úpravy prostředí apod.
- poznávání lidského těla a jeho částí
- činnosti směřující k ochraně zdraví, osobního bezpečí a vytváření zdravých životních návyků
- relaxační a odpočinkové činnosti
- činnosti směřující k prevenci úrazů, k prevenci nemoci, nezdravých návyků a závislostí
- artikulační, řečové, sluchové a rytmické hry, hry se slovy, slovní hádanky
- společné diskuse, rozhovory, individuální a skupinová konverzace
- komentování zážitků a aktivit, vyřizování vzkazů a zpráv
- samostatný slovní projev na určité téma
- poslech čtených či vyprávěných pohádek a příběhů, sledování filmových a divadelních pohádek a příběhů
- vyprávění toho, co dítě slyšelo nebo shlédlo
- přednes, recitace, dramatizace, zpěv
- grafické napodobování symbolů, tvarů, čísel, písmen
- prohlížení knížek
- hry a činnosti zaměřené k poznávání a rozlišování zvuků, užívání gest
- činnosti seznamující děti s různými sdělovacími prostředky
- pozorování přírodních, kulturních i technických objektů
- zkoumání vlastností předmětů a manipulace s nimi
- konkrétní operace s materiálem (třídění, přiřazování, uspořádání, odhad, porovnávání apod.)
- spontánní hra, volné hry a experimenty s materiálem a předměty

- smyslové a námětové hry
- hry podporující tvořivost, představivost a fantazii
- řešení myšlenkových i praktických problémů, hledání různých možností a variant
- hry a činnosti zaměřené ke cvičení různých forem paměti (mechanické a logické, obrazné a pojmové)
- činnosti zaměřené k vytváření pojmů a osvojování poznatků
- poznávání jednoduchých obrazně znakových systémů (písmena, číslice, piktogramy, značky, symboly, obrazce)
- orientace v prostoru i v rovině
- seznamování s číselnými a matematickými pojmy a jejich symbolikou
- časové pojmy, denní řád
- činnosti vyvolávající veselí a pohodu
- činnosti nejrůznějšího zaměření vyžadující samostatné vystupování, vyjadřování, obhajování vlastních názorů, rozhodování a sebehodnocení
- hry pro rozvoj vůle, vytrvalosti a sebeovládání
- cvičení organizačních dovedností
- estetické a tvůrčí aktivity
- sledování pohádek a příběhů obohacujících citový život dítěte
- hry na téma rodiny, přátelství
- výlety do okolí
- činnosti zaměřené k poznávání různých lidských vlastností, v čem jsou si podobní
- dramatické činnosti
- činnosti vedoucí dítě k identifikaci sebe sama a k odlišení od ostatních
- komunikační aktivity dítěte s druhým dítětem i s dospělým
- sociální a interaktivní hry, hraní rolí, dramatické činnosti, hudební a hudebně pohybové hry, výtvarné hry
- společenské hry, společné aktivity nejrůznějšího zaměření

- společná setkávání, povídání, sdílení a aktivní naslouchávání druhému
- aktivity podporující sblížení dětí
- aktivity podporující vztahy mezi lidmi
- hry, přirozené i modelové situace, při nichž se dítě učí přijímat a respektovat druhého
- činnosti zaměřené na porozumění pravidlům vzájemného soužití a chování, spolupodílení se na jejich tvorbě
- hry a činnosti, které vedou k ohleduplnosti k druhému, k ochotě rozdělit se s ním, půjčit hračku, pomoci mu, vyřešit vzájemný spor
- činnosti zaměřené na poznávání sociálního prostředí, v němž dítě žije
- hry a situace, kde se dítě učí chránit soukromí a bezpečí své i druhých
- četba, vyprávění a poslech pohádek a příběhů s etickým obsahem a poučením
- běžné každodenní setkávání s pozitivními vzory vztahů a chování
- aktivity vhodné pro přirozenou adaptaci dítěte v prostředí mateřské školy
- spoluvytváření přiměřeného množství jasných a smysluplných pravidel soužití ve třídě
- společné hry a skupinové aktivity
- přípravy a realizace společných zábav a slavností
- tvůrčí činnosti podněcující tvořivost a nápaditost dítěte, estetické vnímání i vyjadřování a tříbení vkusu
- setkávání s literárním, dramatickým, výtvarným a hudebním uměním mimo mateřskou školu, návštěvy kulturních a uměleckých míst
- hry k poznávání a rozlišování různých společenských rolí
- mravní hodnoty, hry a praktické činnosti uvádějící dítě do světa lidí
- aktivity přibližující dítěti svět kultury a umění a umožňující mu poznat rozmanitost kultur
- přirozené pozorování blízkého prostředí a života v něm, okolní přírody, kulturních i technických objektů, vycházky do okolí, výlety
- aktivity zaměřené k získávání orientace ve městě

- sledování událostí ve městě
- poučení o možných nebezpečných situacích
- hry a aktivity na téma dopravy
- praktické užívání technických přístrojů, hraček, předmětů, pomůcek
- poznávání přírodního okolí, sledování rozmanitosti a změn v přírodě
- práce s literárními texty, s obrazovým materiálem, využívání encyklopedií a dalších médií
- seznamování s přírodními i umělými látkami a materiály, praktické pokusy
- pozorování stavu životního prostředí, činnosti přispívající k péči o životní prostředí
- ekologicky motivované aktivity

5.6 Třídní vzdělávací plán

TVP je plán, který vychází ze ŠVP PV je upraven a naplňován ve vztahu ke konkrétní třídě dětí. Integrované bloky ŠVP jsou rozpracovány do podtémat s ohledem na složení a věk dětí, individuální zvláštnosti. TVP není ucelený dokument, ale otevřený pracovní plán pedagoga, který je dotvářený postupně. Vzdělávací obsah odpovídá svým zaměřením potřebám, možnostem a zkušenostem dětí. Učitelky promýšlí, jak konkrétní podtémata naplní, rozvinou, navrhnou konkrétní činnosti a plánují způsob realizace. Mohou pružně zařadit nabídku zcela jinou, která právě v tom kterém okamžiku děti přirozeně osloví a zaujme. To, co se nenaplní, lze popř. přesunout na vhodnější dobu. Podmínkou je, aby pedagog věděl, k čemu v rámci podtématu směřuje (obecné rámcové cíle, očekávané kompetence). Od září roku 2012 byl učitelům nabídnut materiál jako metodická pomoc na cestě k naplňování vzdělávacích cílů stanovených v Rámcovém vzdělávacím programu pro předškolní vzdělávání, text obsahuje očekávané výstupy z RVP PV rozvedené do konkrétnější podoby. S pomocí tohoto materiálu lze v rámci integrovaných bloků lépe stanovit vzdělávací nabídku., je tak užitečným vodítkem pro přípravu a plánování vzdělávací nabídky.

ŠVP PV ponechává dostatek prostoru dětem i pedagogům, učitelky v jednotlivých třídách pracují samostatně a tvořivě, s ohledem na konkrétní charakteristiku třídy, uskutečňují svoje nápady, uplatňují svou odbornost i praktické dovednosti. Děti mají

dostatek prostoru k rozvoji své osobnosti a uspokojování individuálních vzdělávacích potřeb. Je založen na aktivitě, tvořivosti dítěte, na dětské zvědavosti a potřebě objevovat vše nové a zajímavé. Probíhá formou hry a zábavných činností.

Obsah třídního vzdělávacího programu:

- motto třídy, které vystihuje charakter třídy
- stručná analýza skupiny dětí v daném školním roce (věkové skupiny dětí ve třídě, úroveň jednotlivých dětí, děti talentované, děti s odkladem školní docházky)
- na co bude TVP navazovat z předchozího roku
- vzdělávací cíle pro daný rok
- plánované aktivity a akce třídy
- přehled evaluačních činností (nač se zaměří, podle čeho bude hodnotit uplatňovaný postup i dosahované výsledky vzdělávání apod.)

6 Evaluační systém

Evaluační je neustálý proces vyhodnocování podmínek vzdělávání a vzdělávacího procesu v MŠ. Jedná se o systematické vyhodnocování, které slouží k zlepšení vzdělávacího procesu i podmínek vzdělávání, cílem je zkvalitnění práce v MŠ ve prospěch dětí.

Oblasti hodnocení:

1. ŠVP PV

Evaluační ŠVP PV:

- je v souladu s RVP PV
- jsou naplňovány cíle a záměry, co bylo splněno a co nesplněno
- vyhovuje-li vzdělávací nabídka ŠVP, co budeme měnit
- co se povedlo, co se nepovedlo
- jak se pracovalo učitelům
- co si děti odnesly

Kdy hodnotíme: 1x ročně

Kdo zodpovídá: zástupkyně ředitelky, učitelky

Záznam: písemný záznam

Evaluační podmínek školy (materiální, životospráva, psychosociální, organizační, personální spolupráce s rodiči a s institucemi):

- prostory školy, které vyhovují skupinovým i individuálním činnostem
- nábytek, tělovýchovné nářadí, hygienické zařízení
- vybavení pomůckami a materiálem, koutky pro experimentování a zkoumání
- vybavenost hračkami, dostupnost pro děti
- výzdoba školy a tříd
- zahrada školy a její vybavení
- splňující hygienické a bezpečnostní normy
- technická vybavenost ve třídách
- je dodržována životospráva dětí

- je strava vyvážená, dostatečný přísun tekutin, skladba jídelníčku
- spolupráce s vedoucí školní jídelny
- respektování individuálních potřeb pohybových aktivit
- respektování individuálních potřeb spánku a odpočinku
- dostatek volného pohybu v MŠ, na zahradě, vycházkách
- respektování potřeb dětí, citlivé jednání, pohoda, bezpečí
- dodržování určitého řádu a pravidel soužití
- vzájemná pomoc a podpora
- uplatňování adaptačního režimu
- pružnost denního řádu
- vyváženost spontánních a řízených aktivit
- omezení spojování dětí
- kvalifikovanost učitelů
- další vzdělávání a sebevzdělávání učitelů
- organizace služeb
- učitelé pracují jako tým, profesionálně
- oboustranná důvěra mezi rodiči a zaměstnanci školy
- možnost spolupráce na dění ve škole
- společný postup při výchově a vzdělávání
- zajišťování akcí, oprav a údržby
- ochota spolupráce s ostatními institucemi

Kdy hodnotíme: průběžně

Kdo zodpovídá: zástupkyně ředitelky, učitelky

Záznam: písemný záznam

Evaluace řízení školy:

- jsou jasně stanoveny povinnosti a kompetence zaměstnanců
- je informační systém uvnitř MŠ dostatečný

- vytváří zástupkyně ředitelky příznivé klima v MŠ - vedení x zaměstnanci
- jsou spolupracovníci zapojeni do řízení MŠ

Kdy hodnotíme: průběžně i 1x ročně

Kdo zodpovídá: zástupkyně ředitelky školy

Záznam: písemný závěrečný záznam

2. Průběh vzdělávání

Evaluace TVP:

- naplňování dílčích vzdělávacích cílů, očekávané výstupy
- odklady školní docházky
- šetření v SPC, PPP
- výsledky vzdělávání, zpětná vazba - dobrá připravenost odcházejících dětí do ZŠ
- složení tříd, věk dětí, nemocnost
- co se povedlo, nepovedlo

Kdy hodnotíme: 1x ročně

Kdo zodpovídá: učitelky, zástupkyně ředitelky

Záznam: záznamové listy

Evaluace integrovaného bloku:

- je dostatečná motivace dětí, jsou děti aktivní
- mají děti prostor pro komunikaci
- jsou činnosti promyšlené
- jsou zařazeny konkrétní činnosti
- měly děti dostatek pomůcek a materiálu při činnostech
- co se děti naučily
- co se dětem líbilo
- co mohu zlepšit a změnit, upravit
- byly při činnostech zapojeny všechny smysly
- čemu se vyhnout

Kdy hodnotíme: po ukončení tematického celku

Kdo zodpovídá: učitelky

Záznam: písemné záznamy - závěrečná evaluace

3. Výsledky vzdělávání:

- hodnocení kvality výsledků vzdělávání
- záznamy o dětech- diagnostika
- pokroky dětí

Kdy hodnotíme: průběžně

Kdo zodpovídá: učitelky

Záznam: písemné záznamy

4. Sebehodnocení pedagogů:

- konfrontace s RVP PV, ŠVP PV
- vzájemné plánování ve třídě
- spolupráce s kolektivem, s kolegyněmi
- spolupráce s vedením školy, se ZŠ
- spolupráce a komunikace s rodiči
- volba správných metod a prostředků
- naplňování dílčích cílů
- co se děti naučily, co zvládly - kompetence
- komunikace s dětmi
- individuální práce
- diagnostika dětí, individuální práce
- co se daří a co ne
- DVPP
- osobnostní rozvoj

Kdy hodnotíme: každý den

Kdo zodpovídá: učitelky

Záznam: bez záznamu, ústně

5. Hodnocení práce pedagogického sboru a ostatních zaměstnanců:

- kontrolní a hospitační činnost
- hodnocení úrovně výchovně vzdělávací práce
- hodnocení práce všech zaměstnanců MŠ
- odborný růst učitelů
- kvalita školního stravování

Kdy hodnotíme: podle plánu kontrol a dle hospitační činnosti, průběžně

Kdo zodpovídá: zástupkyně ředitelky

Záznam: bez záznamu, ústně

6. Hodnocení výsledků práce školy

- soulad ŠVP a TVP
- podmínky k naplnění cílů
- klima školy
- práce učitelů
- další vzdělávání učitelů
- spolupráce s rodiči
- spolupráce se ZŠ
- vzdělávací nabídka
- plánované aktivity
- naplňování individuálních vzdělávacích potřeb dětí
- výsledky vzdělávání

Kdy hodnotíme: 1x ročně

Kdo zodpovídá: zástupkyně ředitelky

Záznam: dokument- výroční zpráva, roční hodnocení

Z čeho budeme vycházet při evaluaci a autoevaluaci:

- z pozorování dětí
- z dotazníků, anket rodičů
- z hodnocení vlastní práce – používání forem a metod

- ze zpětné vazby učitelů na 1 stupni ZŠ
- z práce a výrobků dětí

Z čeho vychází vedení školy:

- z pozorování a rozhovorů
- z kontrol a hospitací
- z dokumentace a písemných záznamů

Vnější evaluace a hodnocení – ten kdo hodnotí:

- vyjádření rodičů - ústně, dotazníky
- zprávy kontrolních orgánů
- odborníci (pediatr, pracovníci z PPP, logopeda) hodnotí ústně i písemně
- podklady od zřizovatele
- zprávy školní inspekce

6.1 PLÁN EVALUACE

<i>OBLAST</i>	<i>KDY</i>	<i>CO HODNOTÍME</i>	<i>KDO</i>
ŠVP PV	1X ROČNĚ	SOULAD ŠVP PV S RVP PV, CÍLE + ZÁMĚRY+NABÍDKY	ZÁST. ŘEDITELKY PP
PODMÍ NKY	PRŮBĚŽNĚ	VIZ ŠVP PV	ZÁST. ŘEDITELKY PP
TVP	1X ROČNĚ	VÝSLEDKY VZDĚLÁVÁNÍ ZPĚTNÁ VAZBA	ZÁST. ŘEDITELKY PP
HODNO CENÍ PP	PRŮBĚŽNĚ	PLÁNOVÁNÍ, VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ ČINNOST, KVALITA PRÁCE	ZÁST. ŘEDITELKY
AUTOE VALUACE PP	DENNĚ	ZPĚTNÁ VAZBA K VLASTNÍ ČINNOSTI	PP
HODNO CENÍ DĚTÍ	PRŮBĚŽNĚ	KOMPETENCE	PP
KLIMA ŠKOLY	PRŮBĚŽNĚ	VIZ ŠVP PV	ZÁST. ŘEDITELKY PP

7 Doplnující programy

7.1. Program pro zdraví

Výchova ke zdravému životnímu stylu je záležitostí všech pracovníků školy. Děti jsou vedeny k tomu, že každý je zodpovědný za své zdraví. Průběžně děti seznamujeme s tím, co jejich zdraví ohrožuje a co je pozitivní. Výchova ke zdraví se prolíná všemi činnostmi, kterých se děti během celého dne účastní.

1. Péče o zdraví dětí:

- vedení dětí k péči o své zdraví, včetně osobní hygieny a správných hygienických
- návyků
- upozorňování na možnost nebezpečí úrazů a jejich prevence
- spolupráce s pediatrem, s pedagogicko-psychologickou poradnou, dětským stomatologem, logopedická prevence
- zajistit kaloricky vyváženou a pestrou stravu, denně doplněnou o ovoce a zeleninu
- podporovat a dodržovat pitný režim v průběhu celého dne
- dbát o kulturu stolování
- respektovat individuální potřebu spánku
- umožnit dětem dle své potřeby používání WC
- dbát na hygienu hlasu

Náměty a činnosti:

- motivace k osobní hygieně
- důležitost ovoce a zeleniny, pestrá strava, mytí ovoce a zeleniny
- ochutnávka a poznávání ovoce a zeleniny
- seznámení s pojmy zdraví, nemoc, nemocnice, lékař, zubař
- návyk použití papírových kapesníků
- jak si zdraví chránit, jak se oblékáme
- sporty, předcházení úrazům

- sportovní aktivity, olympiády
- besedy – zubní prevence

2. Psychosociální podmínky

- vytvořit prostředí duševní pohody
- zvláštní pozornost věnovat rozvoji individuálních schopností každého dítěte
- podporovat spoluúčast a samostatné rozhodování dítěte
- podporovat prosociální a neformální vztahy mezi dětmi
- ve vzájemných vztazích projevovat důvěru, toleranci, ohleduplnost, zdvořilost, vzájemnou pomoc a podporu
- dětem umožnit volný přístup k pomůckám a hračkám

Náměty a činnosti:

- pravidelné využívání metody komunitního kruhu
- spontánní hry a činnosti
- poskytovat dětem dostatečný časový prostor
- grafomotorická cvičení - předškolní děti
- využívat vzdělávací programy pro předškolní děti
- dodržovat časovou hranici pracovních činností s PC
- zařazovat pohybové aktivity po těchto činnostech
- programy využívat tak, aby korespondovaly se základními kompetencemi, při řízeném, ale i spontánním učení

7.2 Program dopravní výchovy

Doplňující program je realizován formou projektu a je zaměřen na výchovu dětí k bezpečnosti při silničním provozu.

Cíl programu:

- poučit děti o možných nebezpečných situacích a dětem dostupným způsobem vysvětlit, jak se chránit (využívat praktické ukázky varující dítě před nebezpečím)
- prakticky nacvičovat bezpečné chování v dopravních situacích, kterých se děti běžně účastní

- prakticky nacvičovat bezpečné chování v některých dalších situacích, které mohou nastat (hry a aktivity na dopravní téma)

Výstupy:

- uplatňování vědomostí, dovedností a zkušeností z dopravní výchovy k vytvoření správných návyků
- uvědomění si nutnosti ukázněnosti a opatrnosti v dopravě

Nabídka:

Chůze po ulici: po pravé straně chodníku, vyhýbání vpravo, předcházení vlevo, stále sledování provozu (nebezpečí z vozovky, z průjezdů, od parkujících automobilů), chůze po stezce pro chodce a po stezce pro cyklisty.

Chůze po silnici: vlevo proti směru příjíždějících vozidel, maximálně dva chodci vedle sebe, v případě nebezpečí (míjení se nebo předjíždění dvou vozidel na úzké silnici) opustit vozovku, stále sledování provozu, chůze s břemenem nebo vozíkem, potřeba „být viděn“ (dětem je dobré demonstrovat výhody používání reflexních barev a reflexních nášivek na oblečení).

Přecházení vozovky: volba místa – podchod, nadchod, světelné signály, vyznačený přechod pro chodce, křižovatky, nebezpečí mezi zaparkovanými automobily, dobrý výhled na obě strany – před vstupem do vozovky se zastavit a řádně se rozhlédnout na obě strany, při přecházení neustále sledovat obě strany; řízení provozu – význam světelných signálů a pokynů policisty; přednost vozidel s právem přednostní jízdy (charakteristická zvuková a světelná znamení).

Cestující a spolujezdec: chování při čekání, nastupování, vystupování; chování při jízdě automobilem, místo pro spolujezdce mladšího 12 let (vzadu), používání dětských zádržných systémů, otevírání oken, zákaz vyhazování předmětů.

Bezpečná místa pro hry: v létě, v zimě (vždy co nejdále od silničního provozu, na vymezených místech), místa, kam je chodcům vstup zakázán (vyznačení dopravními značkami), obytná zóna.

Železniční přejezdy: chování při jejich přecházení, význam světelných a zvukových signálů, závory.

„Jízda“ v silničním provozu: podmínky pro jízdu na skateboardu, kolečkových bruslích, lyžích, dětském jízdním kole – řídit se pravidly pro chůzi, „jezdit“ se smí pouze

rychlostí chůze, dětem se však vůbec nedoporučuje (kromě obytné zóny); samostatně na jízdním kole se smí jezdit až od 10 let.

Základní poznatky o chování při dopravní nehodě (přivolání pomoci).

Vysvětlení významu nejdůležitějších dopravních značek:

- značky výstražné: prudká zatáčka, nebezpečí smyku, padající kamení, železniční přejezd, práce na silnici, jiná nebezpečí
- značky zákazové: zákaz vjezdu, zákaz vstupu chodců
- značky příkazové: stezka pro chodce, stezka pro cyklisty
- značky informativní: přechod pro chodce, konec obce, nemocnice, telefon

Prostředky k uskutečnění cílů:

- hry, soutěže, hádanky
- pozorování

Pomůcky, které lze využít při dopravní výchově:

- skládky, omalovánky s dopravní tematikou, pexesa s dopravní tematikou
- nejdůležitější dopravní značky
- motivační předměty (odrazky, samolepky, obrázky apod.)
- knihy o dopravní výchově pro předškolní děti
- PC, interaktivní tabule
- metodická textilní pomůcka Doprava

7.3 Program ochrany dětí před sociálně patologickými jevy

Osobní zkušenost a prožitek dítěte dávají vznik základním kompetencím, které mají děti v oblasti zdravého životního stylu a prevence získat. Základní kompetence jsou utvářeny jako znalosti, dovednosti a postoje. Mezi základní osvojené kompetence předškolních dětí a současně i kompetence v oblasti prevence patří:

- znát, co dítěti pomáhá být zdravé a v bezpečí, a co mu škodí, znát důsledky požívání některých látek pro zdraví
- rozumět tomu, že způsob života má vliv na lidské zdraví
- zajímat se o udržování svého těla ve zdraví, chápat, že zdraví se musí chránit
- mít vytvořenou představu o pojmu závislosti a o věcech, které ničí zdraví a zkracují život člověka (cigarety, alkohol, drogy, zneužívání léků)

- vědět, že kontakty s některými lidmi mohou být nebezpečné
- znát pravidla společného soužití ve skupině
- hodnotit své chování i chování druhých
- mít a hájit vlastní názor
- akceptovat kompetentní autoritu
- vnímat lidi s jejich odlišnostmi povahovými, tělesnými, rasovými, kulturními jako přirozený stav
- přistupovat aktivně k problémům, řešit problémy
- vědět, že je více možností řešení konfliktů
- kontrolovat extrémní projevy svých emocí a nálad
- chování přizpůsobovat sociálnímu prostředí, uvědomovat si sociální role
- spoluvytvářet prostředí pohody ve svém okolí

Protidrogový plán:

1. Zdraví:

- co je to zdraví – pochopení pojmu zdraví, jako naprosté pohody fyzické i duševní – jak vypadá zdraví, nemoc
- jak si zdraví udržujeme – uvědomit si možnost podpory zdraví, respektování různých aktivit, kterými si zdraví chráníme, co nám pomáhá si jej udržet (mytí rukou, čištění zubů, omývání ovoce a zeleniny, zdravá životospráva, sport, spánek)

2. Hygiena:

- proč se myjeme – pochopení důležitosti dodržování základní osobní hygieny z důvodu přecházení nákaz
- motivace k osobní hygieně – uvědomit si vše, co nám může překazit naše oblíbené činnosti v případě nemoci
- návyk na použití papírových kapesníků

3. Výživa:

- zdravá a nezdravá – seznámení s různými typy potravin, které se řadí k tzv. zdravým a nezdravým

- pestrost výživy, prohloubení znalosti o tom, co je zdravé a co ne, o nutnosti stravy pestré a různorodé

4. *Rostliny a my:*

- lesní plody, léčivé rostliny – seznámení s nimi
- nebezpečné rostliny a plody – základní pochopení skutečnosti, že kromě dobře známých a jedlých plodů, léčivých rostlin, mohou být některé nebezpečné, jedovaté, naučit děti některé z nich rozeznávat, zvláště vyskytují-li se v blízkosti mateřské školy nebo bydliště dětí

5. *Alkohol:*

- zjistit základní znalosti o alkoholu, jejich zkušenosti s požíváním alkoholu rodiči nebo jinými osobami v jejich okolí, prohloubit znalosti dětí o působení alkoholu, a jeho dlouhodobých následcích v případě pravidelného užívání
- nebezpečí alkoholu na člověka – agresivita, ztráta pozornosti v různých profesích

6. *Pohyb:*

- proč musíme být tělesně zdatní – pochopení tělesné zdatnosti jako faktoru, který podporuje zdraví ve všech jeho složkách
- jak tělesnou zdatnost získáme – pochopení nutnosti pravidelného tréninku

7. *Kouření:*

- proč lidé kouří – objasnění různých důvodů, proč lidé kouří
- co kouření způsobuje – seznámení se škodlivými důsledky na lidský organismus

8. *Drogy:*

- co jsou drogy a kde se vzaly – pochopení jejich existence a škodlivosti
- není lék jako lék – pochopení důležitosti brání většiny léků na doporučení lékaře

9. *Vztahy k ostatním:*

- kamarádství – uvědomit si podstatu kamarádství, přátelství pro lidský život
- pomáhat slabším, neubližovat, neposmívat se
- naše různé role – poznání různých sociálních rolí, které člověk v životě zastává (např. maminka je zároveň sestra, manželka, vedoucí v práci, kamarádka, dcera)
- uvědomit si své tělo, patří jenom mě

10. Nebezpečné předměty:

- nesahat na pohozené injekční stříkačky, nesbírat venku neznámé věci, předměty, nesahat na mrtvá zvířata (průběžné poučení na vycházkách)

11. Nebezpečné situace:

- neotvírat cizím lidem
- umět zavolat POMOC, je-li to potřeba
- poučit děti o pravidlech silničního provozu, o správném přecházení, semafor
- kdo nám pomáhá v nesnázích: záchranná služba, hasiči, Městská Policie, Policie ČR

7.4 Environmentální program

Smyslem programu je rozvíjet prostřednictvím různých činností kladný vztah k sobě, okolí a prostředí, ve kterém žijeme, k přírodě. Naším cílem je vést děti k zodpovědnosti za vlastní chování. Děti se učí poznávat a chápat, že lidská činnost může životní prostředí chránit, ale také poškozovat.

Hlavní cíle:

- všimnout si změn a dění v přírodě
- poznat a pojmenovat přírodu kolem nás
- osvojit si poznatky a dovednosti potřebné k vykonávání jednoduchých činností v péči o životní prostředí
- znát význam životního prostředí pro člověka
- pečovat o životní prostředí – dbát o pořádek, třídit odpad, starat se o rostliny a zvířata

Příklady témat, námětů, činností:

Úprava okolí MŠ

- pravidelné sbírání papírků a odpadků na zahradě i kolem plotu
- úprava interiéru, děti zalévají květiny v dosažitelných místech, otírají listy
- pečují o úpravu váziček na stolicích

Odpadové hospodářství

- třídění odpadu a papíru na třídách

Voda

- poučení dětí – vědomé zacházení s vodou, spotřeba vody, šetřit s vodou

Podzim

- výlet na Mariánskou louku, sběr kaštanů a žaludů, získávání poznatků
- čarování s podzimem – výroba a výstava výrobků z plodů podzimu
- výrobky z přírodnin, listí, šišek, oříšků, kaštanů, žaludů, výstavka
- činnosti s přírodninami – otisky listů, koláže, kresba, malba

Zima

- získávání poznatků na téma vzduch, ovzduší, vliv ovzduší na krajinu
- pozorování zimní krajiny, vycházky za zvířátky ke krmelci – pozorování stop zvěře
- krmení ptactva, výroba krmítek, pozorování
- prohlížení knížek – krmelec, posed, zimní odpočinek zvěře

Jaro

- vítání jara – vyčištění školní zahrady
- pozorování žížal, hmyzu, mravenců
- klíčení, rychlení semen, získávání poznatků o půdě, poznatky o bylinách
- pěstování řeřichy, pažitky, bylinek - vaření bylinkových čajů
- pozorování jarní přírody, malba, kresba, koláže

Léto

- vycházka k řece Ploučnici a k Labi
- pozorování vodních živočichů – cyklostezka Ploučnice, získávání poznatků o vodě a její ochraně
- výlet do ZOO, Rajské ostrovy v ZOO
- pozorování a seznamování se světem zvířat v různých ekosystémech a v různém životním prostředí, využití encyklopedie, obrazového materiálu, knížek, IT
- upozornit na nebezpečí bodnutí hmyzem, vztekliny, pokousání, poškrábání zvířaty, uštknutí, klíšřata
- ochutnávka a určování ovoce a zeleniny

ZKRATKY

ZŠ – Základní škola

MŠ – Mateřská škola

RVP PV – Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

ŠVP PV – Školní vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

TVP – třídní vzdělávací plán

DDM – Dům dětí a mládeže